

Поштова адреса: майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01001, тел./факс (044) 205-74-39,
тел. (050) 422-93-25, e-mail: prupukuiv@ukr.net, web-сайт: http://www.prupu.org
код ЄДРПОУ 13477689, п/р UA963802690000026009056207044,
Столична філія АТ КБ «Приватбанк», МФО 380269

від 26.08.2020 р. № 01/264

Прем'єр-міністру України
пану Шмигалю Д.А.

Міністру інфраструктури України
пану Криклію В.А.

т.в.о Міністру енергетики України
пані Буславець О.А.

копія:
Міністру розвитку торгівлі, економіки та
сільського господарства України
пану Петрашку І.Р.

т.в.о. Голови Державної регуляторної
служби України
пану Мірошніченку О.М.

Міністру фінансів України
пану Марченку С.М.

Шановний Денисе Анатолійовичу!
Шановний Владиславе Артуровичу!
Шановна Ольго Анатоліївно!

Профспілка працівників вугільної промисловості України користується цією нагодою, щоб засвідчити Вам свою повагу від імені колективів вуглевидобувних підприємств та звернутися щодо такого питання.

5 серпня 2020 р. Міністерство інфраструктури України опубліковано для публічного обговорення проект наказу «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги». Зазначений документ передбачає двоетапне підвищення тарифів на перевезення порожніх вагонів з-під вивантаження палива: з 01.09.2020 – на 52% для порожніх вагонів з-під вантажів 1-го тарифного класу, в тому числі вугілля; з 01.01.2021 - додатково на 41% для всіх порожніх вагонів не залежно від виду вантажу, в тому числі палива.

Такі ініціативи зі збільшення тарифів АТ «Укрзалізниця» на перевезення вантажів, викликають занепокоєння, оскільки вони призведуть до збільшення транспортних витрат вугільної та енергетичної галузей. Так, у випадку впровадження проекту Наказу вартість перевезення палива для потреб теплових електростанцій (ТЕС) зросте в середньому на 30-40 грн. або на 10-13%, а транспортні витрати підприємств галузі зростуть до кінця поточного року на 150 млн. грн, та ще на 1 млрд. грн. у наступному році.

За умов кризи у вугільній галузі та енергетиці України в цілому таке додаткове фінансове навантаження матиме значні негативні наслідки. Загальні збитки вугільної галузі за 2020 рік оцінюються на рівні 12-13 млрд. грн.. через падіння споживання вугілля та виробництва електроенергії вугільними ТЕС. Більшість з вуглевидобувних підприємства сьогодні є збитковими та перебувають на межі припинення своєї діяльності. Крім того, збитки ТЕС через встановлення на ринку ціни електроенергії нижче її собівартості за 7 місяців 2020 року уже склали близько 7,1 млрд. грн.. та продовжують накопичуватись.

Профспілка працівників вугільної промисловості України вважає, що збільшення витрат на транспортування суттєво погіршить ситуацію та призведе до збільшення обсягів необхідних дотацій та підвищить ризики зупинки діяльності підприємств, зростання безробіття та погіршення соціально-економічної ситуації в шахтарських регіонах.

Крім того, підвищення тарифів на залізничні перевезення, що передбачається проектом Наказу суперечить антикризовій Програмі дій Уряду, якою з метою підтримки бізнесу в кризовий період запроваджено мораторій на будь-яке підвищення тарифів до кінця 2020 року. В кризових умовах 2020 року будь-які підвищення тарифів неприпустимі. За умов падіння промислового виробництва на 8,3% за 6 місяців 2020 року промисловість потребує державної підтримки, а не підвищення тарифів.

Разом з цим, збільшення тарифів АТ «Укрзалізниця» призведе не до очікуваного зростання доходів Укрзалізниці, а до збільшення витрат Державного бюджету. Так уніфікація тарифів прогнозовано знизить вантажопотік УЗ потенційно на 3% або на 9 млн тон на рік, що нівелює очікувані додаткові доходи УЗ від індексації, при цьому зменшивши надходження валютної виручки від експортерів та податків до Державного бюджету. Вантажі переорієнтуються на автомобільні та у меншій мірі на річкові перевезення, що в свою чергу, збільшить навантаження на дороги та витрати Державного бюджету на їх утримання.

Важливо звернути увагу та той факт, що тарифи Укрзалізниці регулярно підвищуються, проте якість її послуг лише знижується. Загалом в 2016-2019 роках витрати вантажовласників зросли сумарно на 24 млрд. грн. щорічно, або на 50%. У 2020 році передбачено зростання на 3 млрд. грн. через введення з 01.07.2020 нової редакції договору УЗ, на 1,8 млрд. грн. за рахунок залишкового впливу індексації 14,2% в 2019. З урахуванням ініціативи щодо уніфікації тарифне навантаження на бізнес за 2020-2021 зросте ще на 4-5 млрд. грн. або сумарно на 8,8 млрд. або на 12% за рік.

Натомість, за виключенням індексації тарифів, АТ «Укрзалізниця» володіє значними резервами для підвищення прибутковості. Зокрема, аналіз фінансового плану УЗ на 2020 рік свідчить про необґрунтованість витрат та наявність резервів оптимізації на рівні близько 19,5 млрд, що в разі перевищує очікуваний ефект від індексації тарифів на порожній пробіг (1,2 млрд в 2020 р. та 4 млрд в 2021р.).

Система тарифів Укрзалізниці потребує кардинального реформування, водночас сьогодні вантажні перевезення є високоприбутковими. Операційна маржа вантажного сегменту за 2019 рік склала 26,5%, що суттєво вище світових аналогів (DB Cargo (Німеччина) – 3-5%, РКР Cargo (Польща) – 15-17%, ВАТ «РЖД» (РФ) - 10-13%). Крім того, чинна система витрат Укрзалізниці є непрозорою, відсутній поділ собівартості на інфраструктурну, локомотивну, вагонну складові, що не дозволяє об'єктивно визначити достатній рівень тарифів на вантажні перевезення. Разом з цим, збитковими для УЗ є пасажирські перевезення, за 2019 рік збитки склали 12,8 млрд. грн, що свідчить про необхідність проведення системних реформ в компанії.

З урахуванням викладеного та з метою недопущення підвищення тарифів Укрзалізниці і, відповідно, додаткового фінансового навантаження на підприємства вугільної галузі та теплової генерації Профспілка працівників вугільної промисловості України просить Вас:

- відкликати проект наказу «Про внесення змін до Коефіцієнтів, що застосовуються до тарифів Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» для опрацювання та вивчення комплексного впливу на економіку в цілому та окремі галузі, зокрема вуглевидобування та енергетику. Запровадити мораторій на будь-яке підвищення тарифів на залізничні перевезення до кінця 2020 року;
- доручити Міністерству інфраструктури України, Міністерству енергетики України, Міністерству розвитку торгівлі, економіки та сільського господарства України, АТ «Укрзалізниця» разом з бізнес-асоціаціями та учасниками ринку напрацювати прийнятний механізм реформування системи тарифів на вантажні перевезення;
- дати доручення АТ «Укрзалізниця» віднайти джерела підвищення доходів, які б не включали в себе підвищення тарифів (наприклад, проведення оптимізації витрат, компенсація витрат на пасажирські перевезення, реалізація непрофільних активів, тощо);
- доручити АТ «Укрзалізниця» вжити заходів щодо перегляду показників собівартості та рентабельності перевезення порожніх вагонів кожного виду вантажу, а також оцінити можливі втрати вантажопотоку підприємством при уніфікації класів.

З повагою,

Голова Профспілка працівників
вугільної промисловості України

В.І. Турманов